

ΒΙΒΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ 2019

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

A. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ – ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Τέχνη του λόγου και ένδυμα. Μελετήματα για την ελληνική λαϊκή τέχνη. Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 160 + 16 σελ. φωτογραφίες – σε συνεργασία με την Νάντια Μαχά-Μπιζούμη (εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη). 91.
2. Τα Ορθόδοξα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία και ο Μητροπολίτης Σάμου και Ικαρίας Ειρηναίος Παπαμιχαήλ. Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 526 – σε συνεργασία με τον Παν. Τζουμέρκα (εκδ. Ιερά Μητρόπολις Σάμου και Ικαρίας / Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών - Σειρά: Επιστημονικών Μελετημάτων - 4 – εκδ. οίκος Δ. Κυριακίδη).
3. Εισαγωγή στην Αστική Λαογραφία. Θεωρητικές προσεγγίσεις – μεθοδολογία – θεματικές. Αθήνα 2019, σσ. 458 – σε συνεργασία με τον Γ. Χ. Κούζα (εκδ. Παπαζήση).

B. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΜΩΝ

1. Τα κατά την αναγόρευση του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 5 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σσ. 48 – σε συνεργασία με τον Θ. Β. Κούγκουλο.
2. Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σσ. 72 – σε συνεργασία με τον Θ. Β. Κούγκουλο.
3. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών – Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Περιλήψεις ανακοινώσεων του 4ου Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών «Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)» (Κομοτηνή, 22-24 Νοεμβρίου 2019) – Democritus University of Thrace – School of Classics and Humanities – Department of History and Ethnology, Abstracts 4 th Balkan Congress of Modern Greek Studies «Hellenism and the Balkans: two-way relationships: language, history, literature, culture (1453 – 2019)» (Komotini, 22-24 November 2019). Κομοτηνή – Κομοτηνή 2019, σσ. 214 – σε συνεργασία με τον Θ. Β. Κούγκουλο.
4. Η Ιερά Μητρόπολις Σάμου και Ικαρίας και το προσφυγικό – μεταναστευτικό πρόβλημα στη Σάμο. Κείμενα (2003 – 2018). Αθήνα 2019, σσ. 187 (εκδ. Ιερά Μητρόπολις Σάμου και Ικαρίας / Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών - Σειρά: Επιστημονικών Μελετημάτων - 5).

5. Εκκλησιαστικός Φάρος. Επιστημονικών Θεολογικών Περιοδικών Σύγγραμμα του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής 89 (2018-2019), σσ. 450 – σε συνεργασία με τον Παν. Τζουμέρκα.
6. Περίληψεις Διεθνούς Συνεδρίου «Λαϊκή παράδοση του Πόντου. Από το παρελθόν στο παρόν» (Θεσσαλονίκη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2019). Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 20 – σε συνεργασία με τις Ρέα Κακάμπουρα και Μυροφόρα Ευσταθιάδου.

Γ. ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

1. «Το κρασί της Σάμου στην εθιμική ζωή και στη θεία λατρεία», στον τόμο Στρ. Φιλιππότης (επιμ.), Ημερολόγιο του Αρχιεπισκόπου 21 (2019). Αθήνα 2019, σ. 186-193. 453.
2. «Ελληνικά εκκλησιαστικά 'παράσημα': όψεις μιας νεωτερικής εθιμοταξίας», *Erytheia. Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos* 40 (2019), σ. 383-393. 454.
3. «Design and implementation of e-learning programs in folklore, ethnography and history: Following the Logic of the Mass Open Internet Courses (MOOC)», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 1 (2019), σ. 22-29 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη]. 455.
4. «Ο καθηγητής Πασχάλης Κιτρομηλίδης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Προσφώνηση κατά την τελετή αναγόρευσής του σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), Τα κατά την αναγόρευση του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 5 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 11-13. 456.
5. «Η Αγγελική Γιαννακίδου και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλο (επιμ.), Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 11-12.
6. «Το Έθνολογικό Μουσείο Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου, ο θρακικός λαϊκός πολιτισμός και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλο (επιμ.), Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου. Κομοτηνή 2019 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας - Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Σειρά: Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – 6 / εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), σ. 13-26.
7. «Τραπεζούντος Χρυσάνθος και Σάμου Ειρηναίος: το χρονικό μιας αμφίροπης εκκλησιαστικής φιλίας», στον τόμο Γ. Χρ. Τσιγάρας (επιμ.), Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσάνθος Φιλιππίδης ο από Τραπεζούντος. Πρακτικά Επιστημονικής Διημερίδας

- (27 – 28 Μαΐου 2016). Κομοτηνή 2018, έκδ. Ιερά Μητρόπολις Μαρωνείας και Κομοτηνής, σ. 251-274.
8. «Τελετουργική διαχείριση της τροφής στη σύγχρονη Σάμο. Ανάμεσα στην παράδοση και τη νεωτερικότητα», στον τόμο Σπ. Θ. Καμαλάκης (επιμ.), Τιμητικός τόμος Ευθυμίου Θ. Σουλογιάννη. Ένας επιφανής Αιγυπτιώτης Καθηγητής, Ιστορικός, Ερευνητής. Εις Ανάμνησιν .... Αθήνα 2019, έκδ. Ίδρυμα Παιδαγωγικών Μελετών και Εφαρμογών – Φίλοι της Βιβλιοθήκης Αλεξανδρείας – Σύνδεσμος Ελληνο-αιγυπτιακής Φιλίας, σ. 25-41.
  9. «Εκδηλώσεις της ρωσικής λαϊκής θρησκευτικότητας στην ελληνική θρησκευτική λαογραφία (20ός – 21ος αι.)», στον τόμο Άννα-Μαρία Βαγενά (επιμ.), Φωτίω. Τόμος για τα 40χρονα διδασκαλίας του ομότιμου καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών Φωτίου Αρ. Δημητρακόπουλου. Αθήνα 2018, Εκδ. Επικαιρότητα, σ. 193-205.
  10. «Archival Ethnography & Readings in the Digital Environment: "Conversing" with the Archives of People coming from Mt Pelion in Egypt: the design of a long-term research», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 4 (2019), σ. 92-96 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
  11. «E-Learning Program in archival ethnography: Evaluation of the course: 'People coming from Mt Pelion in Egypt: Archival Ethnography from the perspective of new technologies and the Internet'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 2 (2019), σ. 97-105 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
  12. «E-Learning program 'Introduction to the Science of Folk Culture': Evaluation of the semester course 'Introduction to Folklore'», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 1-10 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
  13. «Social networking and communication tools in archive ethnography: Tools for collecting, displaying and recording material or digital research notebooks?», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 11-18 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
  14. «E-learning program: 'Introduction to the science of Folk Culture': Evaluation of the semester course: 'Contemporary Horizons of Folklore Studies, (Gender, Internet and Education)», *Journal of Multidisciplinary Research and Development* 5: 5 (2019), σ. 24-34 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη και την Μαρ. Γκασούκα].
  15. «Ιστορία της Λαογραφίας και νεωτερικά λαογραφικά φαινόμενα στο επιστημονικό, ερευνητικό και συγγραφικό έργο του Αριστείδη Ν. Δουλαβέρα», στον τόμο Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης (επιμ.), Πορεία Καλλίδρομος. Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Αριστείδη Ν. Δουλαβέρα. Θεσσαλονίκη 2019, εκδ. Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου Τμήματος Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – Σειρά Αυτοτελών Εκδόσεων, αρ. 14 – εκδ. Κ. & Μ. Σταμούλη / Ι. Αρχ. Χαρπαντίδη, σελ. 77-92.
  16. «Παραδοσιακός και λαϊκός πολιτισμός στη Θράκη κατά τον 20ό αιώνα», στον τόμο Χάρης Στρατιδάκης (επιμ.), Μα 'σα μυρίζει ο φρόνιμος, βαρσάμια δε μυρίζουν. Εγκώμιον Σταμάτη Αποστολάκη. Χανιά 2019, εκδ. Πυξίδα, σ. 139-149.
  17. «Παράδοση, νεωτερισμός και ελευθερία στο συγγραφικό σύμπαν του Κώστα Μ. Σοφούλη», *Απόπλους* 80 (2019), σ. 458-469.
  18. «Η μελέτη του λαϊκού πολιτισμού της Θράκης στο Έθνομολογικό Μουσείο Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου' και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Δρόμοι παράλληλοι και τεμνόμενοι», *Ενδοχώρα* 111-112 (2019), σ. 34-39.

19. «Ζητήματα ερμηνείας των εθιμικών εκδηλώσεων της ελληνορθόδοξης λαϊκής θρησκευτικής παράδοσης», Απόστολος Βαρνάβας 80 (2019), σ. 452-460.
20. «Η διαχείριση της παράδοσης και ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός στη Θράκη», στον τόμο Πρακτικά 18ου Πανελληνίου Συνεδρίου Λυκείου των Ελληνίδων – Παράρτημα Ξάνθης (21 – 24 Σεπτεμβρίου 2017). Ξάνθη 2019, εκδ. Σπανίδη, σ. 39-46.
21. «Ο καθηγητής και ακαδημαϊκός Εμμανουήλ Γδούτος και η ελληνική γλώσσα ως φορέας πολιτισμικών αξιών», Ενδοχώρα 113 (2019), σ. 45-48.
22. «Σαμιακές συμβολές στη δωδεκανησιακή βιβλιογραφία (1678 – 1920)», Δωδεκανησιακόν Αρχεῖον 11 (2019). Τόμος αφιερωμένος στη λαογράφο της Δωδεκανήσου Περσεφόνη Κουτσουράδη (1923 – 2018), σ. 105-116.
23. «Η διαχείριση των εκκλησιαστικών κειμηλίων της Σάμου και το 'Κέντρο Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών' της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας», Εκκλησιαστικός Φάρος 89 (2018-2019), σ. 77-97.
24. «Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και επικοινωνίας σε αρχεία 'Πηλιορείτων εν Αιγύπτω': εργαλεία συλλογής, προβολής και καταγραφής ή ψηφιακά ερευνητικά σημειωματάρια;», Εκκλησιαστικός Φάρος 89 (2018-2019), σ. 99-112 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
25. «Αρχειακή εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: 'συνομιλώντας' με τα αρχεία των 'Πηλιορείτων εν Αιγύπτω': ο σχεδιασμός μιας μακροχρόνιας έρευνας», Εκκλησιαστικός Φάρος 89 (2018-2019), σ. 113-146 [σε συνεργασία με τον Αλ. Καπανιάρη].
26. «Ο Δημήτριος Σ. Λουκάτος και η ανανέωση των ελληνικών λαογραφικών σπουδών», Η Κεφαλονίτικη Πρόοδος 32 (2019), σ. 27-29. 484.
27. «Η συμβολή της Εκκλησίας της Σάμου στην αντιμετώπιση της λέπρας», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 19-23.
28. «Εκκλησιαστική παράδοση και λαϊκή θρησκευτικότητα στα Σκουρέικα της Σάμου», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 135-140.
29. «Ναοδομικά της Καστανιάς Σάμου», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 141-148.
30. «Σάμιοι συγγραφείς: Μανώλης Σαλαμαλέκης», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 149-150.
31. «Μνημειακή τοπογραφία της νότιας Σάμου: η τοποθεσία 'Καλογερά' στην περιοχή των Σπαθαραίων», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 151-153.
32. «Ο άγιος Νικόλαος και οι ενοριακοί ναοί των χωριών Πάνω και Κάτω Αρβανίτες», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 154-155.
33. «Η Εκκλησία της Σάμου στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια: η μαρτυρία των εγκυκλίων του Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας Ειρηναίου», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 156-162.
34. «Ιστορική πορεία και εκκλησιαστική πραγματικότητα στο Νεοχώρι της Σάμου», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 163-167.
35. «Το αρχείο του συλλόγου 'Φίλοι των Μονών της Σάμου' στο αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 168-169.
36. «Το αρχείο της 'Χριστιανικής Εστίας Σάμου' στο αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 170-171.
37. «Συμπληρωματικός κατάλογος της συλλογής αντιμνησίων της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 172-176.

38. «Επιγραφική μαρτυρία για αρχαίο ιερό της Άρτεμης κοντά στη Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος Μυτιληνίων», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 177-178.
39. «Το αρχείο του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Μυτιληνίων», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 179-181.
40. «Ίερατικός Σύνδεσμος Σάμου – Ικαρίας (1965 κ. εξ.): προκαταρκτικές σκέψεις και παρατηρήσεις», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 182-183.
41. «΄Αρετής εγκώμιον΄: η προσωπικότητα, το έργο και η προσφορά στη Σάμο του Νίκου Ορφανού», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 184-188.
42. «Λαογραφική Βιβλιογραφία της Σάμου Ι΄. Συμβολή δέκατη», Δελτίο Σαμιακών Σπουδών 5 (2019-2020), σ. 223-263.
43. «Reductions of the Internal and External Samians in Greece: a contribution to the study of the Cultural Dimension Tourism», Open Access Journal of Archaeology and Anthropology 2: 1 (2019), σ. 1-5 [σε συνεργασία με τον Ν. Ροδοσθένους].
44. «Η Παναγία στην ελληνική λαϊκή θρησκευτική παράδοση», Απόστολος Βαρνάβας 80: 4 (2019), σ. 580-596.
45. «Les Romaques en Thrace Grecque: Une Minorite Europeenne», La Babillarde 4 (2019), σ. 25-30.
46. «Κοινές τελετουργικές και εθιμικές εκδηλώσεις στον ελληνικό και τουρκικό παραδοσιακό πολιτισμό», Ενδοχώρα 114 (2019), σ. 40-45.
47. «Θρησκευτικές αδελφότητες της Ηγεμονίας της Σάμου (1834 – 1912)», στον τόμο Μυριώνυμον εύχος τω Σεβασμιωτάτω Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονι επί τω χρυσώ Ιωβηλαίω Ιερωσύνης (1969 – 2019) και τω αργυρώ Ιωβηλαίω Αρχιερωσύνης (1994 – 2019) 3. Βέροια 2019, σ. 69-78. 509.
48. «Έθιμα και τελετουργίες του ετήσιου εορτολογικού κύκλου στην περιφέρεια Σουρμένων του Πόντου. Η περίπτωση του οικισμού Μουλκάντων», Αρχείον Πόντου 59 (2019), σ. 79-96.

ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΩΝ: 728

ΕΛΠΙΔΑ ΒΟΓΛΗ

Δημοσιεύσεις 2019

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους/πρακτικά συνεδρίων

«Οδός Στουρνάρα 288: Κοινωνικές μικροϊστορίες και πολιτικές συμβολοποιήσεις στις εμπορικές κωμωδίες του παλιού ελληνικού κινηματογράφου». Στο: Γ. Τσιγάρας κ.ά. (επιμ.), Ανδρί Κόσμος. Τιμητικός τόμος στον Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο, Θεσσαλονίκη: εκδ. Σταμούλη, σ. 41-65.

Ετεροαναφορές: 4

«Ποιοι είναι Έλληνες; Ο ορισμός του πολίτη και οι αναμορφώσεις της ελληνικής ταυτότητας κατά τη διάρκεια της Επανάστασης». Στο: Όλγα Κατσιαρδή-Hering, Αναστασία Παπαδιά-Λάλα, Κατερίνα Νικολάου και Βαγγέλης Καραμανωλάκης (επιμ.), Έλλην, Ρωμηός, Γραικός: Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες, Αθήνα: εκδ. Ευρασία (Ιστορήματα 7: Τμήμα

Ιστορίας και Αρχαιολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών), σ. 497-513.

Ετεροαναφορές: 5

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΑΛΚΑΒΟΥΚΗΣ

- 1) 2019, “Constructing boundaries on the border: An ethnographic approach to Memorials of the 1940s in the Greek – Albanian border area”, στο Γ. Χρ. Τσιγάρας, Ε. Ναξίδου & Δ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *Ανδρί κόσμος. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, Θεσσαλονίκη: Σταμούλης, σ. 77-91.
- 2) 2019, (επιμ.), *Ο κόσμος της εργασίας* (τεύχος 6 – Μάρτιος 2019)

Ετεροαναφορές: στα συγκεκριμένα 10 / συνολικά 50

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ

Zafeiris, K. N. (2019). Mortality differentials among the Euro-zone countries: an analysis based on the most recent available data. *Communication in Statistics: case studies, data analysis and applications* 5(1), 59-73.

Kostaki, A. & **Zafeiris, K. N.** (2019). Dealing with limitations of empirical mortality data in small populations. *Communication in Statistics: case studies, data analysis and applications* 5(1), 39-45.

Zafeiris, K. N. & Kaklamani, S. (2019). Completed fertility during the 20th century: an example from 6 settlements of Northern Greece. *Journal of Biosocial Science*, 51 (1): 118-137.

Zafeiris, K. N. & Kostaki, A. (2019). Recent mortality trends in Greece. *Communications in Statistics-Theory and methods* 48(1): 112-126. DOI: 10.1080/03610926.2017.1353625.

Zafeiris, K. N. & Skiadas, C. (2019). Age at retirement in the European Union. How fair is it? In: Löster, T., Langhamrová, J. & Vrabcová, J, (eds), *Proceedings of the RELIK 2019 Conference, Reproduction of human Capital, mutual links and connections*. Prague 7-8 Nov. 2019. Prague: School of Economics. ISBN: 978–80–245–2329-3. pp. 464-473.

ΒΑΛΙΑ ΚΡΑΒΒΑ

1. Δημοσιεύσεις άρθρων

Κράββα, Β., 2019, «Η κατανάλωση οίνου ως μέσο κοινωνικής διαπραγμάτευσης και καθρέφτης πολιτισμικών ταξινομήσεων: εθνογραφικές διαδρομές του κρασιού στον χώρο και τον χρόνο», στο Τσιγάρας, Γ. Χ., Ναξίδου Ε., και Στρατηγόπουλος Δ., *ΑΝΔΡΙ ΚΟΣΜΟΣ*, Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κ. Κ. Χατζόπουλο, Θεσσαλονίκη: ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, σελ. 305-319

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Tzitzika, M., Lampridis, E., Kalamras, D. (2019). Relational satisfaction of partner/spousal informal caregivers of multiple sclerosis patients: The role of relational commitment, caregiving burden and prorelational tendencies. International Journal of MS Care DOI: 10.7224/1537-2073. 2019-003.

Ετεροαναφορές κατά Google Scholar: 158.

Ετεροαναφορές κατά σύστημα προσωπικής αναζήτησης: 520

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΡΚΟΥ

1. Άρθρο σε συλλογικό τόμο

Μάρκου Αικατερίνη, «Η εμφάνιση των Πομάκων στο πλαίσιο του βουλγαρικού εθνικού κινήματος κατά τον 19^ο αιώνα και το ζήτημα του εξισλαμισμού», στο Γ. Τσιγάρας, Ε. Ναξίδου, Δ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *Ανδρί κόσμος. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, Θεσσαλονίκη: Κ.&Μ. Σταμούλη/Ι. Αρχ. Χαρπαντίδη, 2019, σ. 365-377.

2. Άρθρο σε πρακτικά συνεδρίου

Μάρκου Αικατερίνη, «Πληθυσμιακή και πολιτισμική σύνθεση στη Θράκη από την ενσωμάτωσή της στο ελληνικό κράτος μέχρι σήμερα», στα *Πρακτικά του 18^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Λυκείου Ελληνίδων. Παράρτημα Ξάνθης 21-24 Σεπτεμβρίου 2017*, Ξάνθη: Σπανίδης, 2019, σελ.23-27.

NANTIA MAXA

Ετεροαναφορές: 4

1. *Τέχνη του Λόγου και Ένδυμα. Μελετήματα για την ελληνική λαϊκή τέχνη*, εκδ. οίκος K&M Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2019, σ. 176. [σε συνεργασία με τον Μ. Γ. Βαρβούνη]

Άρθρα

2. «Η αξιακή προσέγγιση του θρακικού λαϊκού πολιτισμού μέσα από τη διαχείριση των συλλογών του “Εθνομολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγελική Γιαννακίδου”», στο Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Κούγκουλος (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του – Τιμητικό αφιέρωμα στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνομολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, *Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας* 6, εκδ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ, Κομοτηνή 2019, σ. 29-40.
3. «Οι παραδοσιακές ενδυμασίες της Θράκης ως φορείς πολλαπλών και σύνθετων νοημάτων», στο Ευτέρπη Στάντσιου και Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή (επιμ.), *Πρακτικά 18^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Λυκείου των Ελληνίδων – Παράρτημα Ξάνθης* (Ξάνθη, 21-24 Σεπτεμβρίου 2017) «Ο λαϊκός πολιτισμός γεφύρι που μας ενώνει», εκδ. Σπανίδη, Ξάνθη 2019, σ. 51-59.

Ετεροαναφορές: 10

ΜΑΡΚΟ ΜΙΟΤΤΟ

1. *Άραβες στην υπηρεσία του Βυζαντίου. Ο Τζάμπαλα ιμπν αλ-Αϊχαμ των Μπάνι Γασσάν, Βυζαντιακά*, τ. 35 (2018-2019), σ. 33-56.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ

Α) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

1) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 4ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ

ΧΩΡΩΝ «Δευτερεύουσας σημασίας λιμένες στην βόρεια αιγαιακή ακτή, κατά την όψιμη οθωμανική περίοδο. Η περίπτωση του Πόρτο Λάγους (1880-1890)», 4ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών χωρών (Συνδιοργάνωση Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών και Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας): *Ελληνισμός και Βαλκάνια—αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019)*, Κομοτηνή 22-24 Νοεμβρίου 2019, σσ. 1-30.

Β) ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

1) *Ο νότιος Έβρος σε μετασηματισμό (τέλη 19ου - αρχές 20ού αι.). Η αγροτική Μάκρη και ο κόμβος του Ντεντέαγας στην ύστερη οθωμανική περίοδο*, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 576
+ 4 ανεξάρτητοι χάρτες σε χαρτοθήκη στο οπισθόφυλλο.

Γ) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΤΟΜΟ

1) Η συγκρότηση του σαντζακίου του Ντεντέαγας (1884), ως απάντηση σε ζητήματα εξορθολογισμού της οθωμανικής επαρχιακής διοίκησης, οικονομικής γεωγραφίας και συγκοινωνιακών προτεραιοτήτων, *ΑΝΔΡΙ ΚΟΣΜΟΣ Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, επιμ. Επιμέλεια Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας, Ελεονώρα Ναξίδου, Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 463-486.

ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΕΤΟΣ 133 (ΕΚΑΤΟΝΤΡΙΑΝΤΑΤΡΕΙΣ)

ΝΤΟΥΣΚΑ ΟΥΡΕΜ-ΚΩΤΣΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2019

Σύμφωνα με το [Google Scholar Citation](#)

Ετεροαναφορές: **192**

i10 - index: **19**

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

---

1. Saridaki, N., Kotsakis, K, **Urem-Kotsou, D.**, Papadaku, T. and A. Papaioannou, (2019), Pottery production at Neolithic Pieria, Macedonia, Greece. In: Amicone S., Quinn P., Marić M., Mirković N., Radivojević M. (eds.) *Tracing Pottery Making Recipes in the Prehistoric Balkans 6th - 4th Millennia BC*, Oxford: Archaeopress, pp. 129-143

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΜΟΥΣ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

---

2. Mitkidou, S., Dimitrakoudi, E., Kokkinos, N., **Urem-Kotsou, D.**, Bajčev, O., Perić, S., (2019), Chemical analysis of tarry materials found on pottery from Neolithic settlements in Serbia. Στο S. Perić, M. Korać and B. Stojanović (επιμ.), *The Neolithic in the Middle Morava Valley: Interdisciplinary contributions to research and preservation of archaeological heritage*. Beograd: Birograph Comp, 47-60.
3. Cramp, L., Ethier, J., **Urem-Kotsou, D.**, Bonsall, C., Borić, D., Boroneanț, A., Evershed, R., Perić, S., Roffet-Salque, M., Whelton, H., Ivanova, M. (2019), Regional diversity in subsistence among early farmers in Southeast Europe revealed by archaeological organic residues. *Proceedings of the Royal Society B* 286 (1894): 1-9.
<https://doi.org/10.1098/rspb.2018.2347>

ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΛΗΚΙΔΗΣ

1. **Μια δεκαετία που δεν τέλειωσε ακόμη: η δεκαετία του 1940 στη σχολική ιστορία**, κεφάλαιο στον συλλογικό τόμο: Σ. Ηλιάδου-Τάχου, Αν. Ανδρέου, Κ. Κασβίκης, Ι. Μπέτσας (επιμ.), *Η Δυτική Μακεδονία στη δεκαετία του 1940-1950*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 509-534.

2. **Διδάσκοντας ιστορία για μια δημοκρατική κοινωνία** στο Γ. Τσιγάρας, Ελ. Ναξίδου, Δ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *Ανδρί κόσμος. Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 507-523.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ: 12

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

Zisis T, Lösch S, **Papageorgopoulou C.** (2019). Ancient Greek colonies in Thrace: health and diet reconstruction of the first settlers. In: Proceedings of the 19th International Congress of Classical Archaeology. Cologne/Bonn, 22 – 26 May 2018.

Zisis T, **Papageorgopoulou C.** (2019) The Greeks Overseas: A bioarchaeological approach. In: Greek Art in Motion Studies in Honour of Sir John Boardman on the occasion of his 90th Birthday, Morais., R., Leao, D., Rodriguez-Perez D. Oxford, Archaeopress, 335-342.

2019: 100

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΘΡΑ

1. «Νεκταρίου Πατριάρχου Ιεροσολύμων άγνωστα τροπάρια στην αγία Αικατερίνα», *Κόσμος/Cosmos* 6 (2019) 239-252.
2. «Οι κτήτορες του Νέου Καθολικού», *Το Νέο Καθολικό της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος. Επετειακή έκδοση 200 ετών από της ανεγέρσεώς του (1819-2019)*, Άγιον Όρος 2019, 17-51.
3. «Η πολιορκία και η παράδοση του Ναυπλίου (1537-1540) στο συγγραφικό έργο του Νικολάου Μαλαξού. Ιστορικοφιλολογική προσέγγιση και έκδοση των κειμένων», στο: Γ. Τσιγάρας – Ε. Ναξίδου – Δ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *Ανδρί Κόσμος. Τιμητικός Τόμος στον καθηγητή Κωνσταντίνο Χατζόπουλο*, Θεσσαλονίκη 2019, 555-597.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Ο πατριάρχης Φώτιος υμνεί τη Θεοτόκο. Εισαγωγή – Κριτική έκδοση - Σχόλια*, Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2019, σσ. 254.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ 2019

A. Giannouli, «Hymn Writing in Byzantium: Forms and Writers», W. Hörandner - A. Rhoby - N. Zagklas (έκδ.), *A Companion to Byzantine Poetry*, Leiden - Boston 2019, σ. 501, 504 (2 αναφορές).

D. Kaklamanos, Un canon inédit de Nicéas Stéthatos en l'honneur de saint Théodore Stoudite, *Analecta Bollandiana* 137 (2019) 107 (1 αναφορά).

D. Kaklamanos, Le Théotokarion de Jean Mauropous et sa tradition manuscrite (XIIème-XVème siècles), *Κόσμος/Cosmos* 6 (2019) 98, 99, 100, 103, 120 (9 αναφορές).

I. Vassis – S. Kotzabassi – I. Polemis, A Byzantine Textbook of the Palaeologan period. The Schedographic Collection of ms Laurentianus 56.17, *Παρεκβολαι* 9 (2019) 37 (1 αναφορά).

F. Nousia, A Byzantine Comprehensive Textbook: Moschoroulos' Περί σχεδῶν, *AION – SEZ. DI FILOLOGIA E LETTERATURA CLASSICA* 41 (2019) 254, 255 (4 αναφορές).

Στ. Γεωργίου, Δύο σχεδογράφοι αρχιεπίσκοποι Κύπρου τον 11ο και τον 12ο αιώνα, *Βυζαντικά* 35 (2018-2019) 76 (1 αναφορά).

ΑΘΗΝΑ ΣΥΡΙΑΤΟΥ

Κεφάλαιο σε βιβλίο:

Αθηνά Συριάτου, «Η Άνοδος, η Πτώση και η Διαρκής Ανθεκτικότητα της Ιστοριογραφίας της Βρετανικής Παρακμής», στο Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας, Ελεονώρα Ναξίδου, Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, [επιμέλεια], *Ανδρί Κόσμος Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κ. Χατζόπουλο*, Εκδοτικός Οίκος Κ.&Μ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη, 2019

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΖΙΒΑΡΑ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Σταγόνες μνήμης στη θάλασσα των αρχείων. Τεκμήρια Κρητών προσφύγων από το κερκυραϊκό Αρχείο (1647-1747)*, Αναγνωστική Εταιρία Κέρκυρας, Κέρκυρα 2019, σ. 549, 17x24 εκ., ISBN 978-618-84763-0-1 (σε συνεργασία με τον Σπύρο Καρύδη).

ΑΡΘΡΑ

1. «Intervenienti collegiati del Zante: οι «ευγενείς» επαγγελματίες της Δικαιοσύνης στη βενετοκρατούμενη Ζάκυνθο», *ΙΑ΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Επτανησιακός Βίος και Πολιτισμός, Κεφαλονιά 21-25 Μαΐου 2018, Πρακτικά τ. Ι: Πολιτική Ιστορία*, επιμ. Ηλ. Τουμασάτος, γενική εποπτεία Γ. Μοσχόπουλος, Αργοστόλι 2019, σσ. 245-262.

2. «Όψεις της εκπαίδευσης στο Έκράτος της Θάλασσας' στα χρόνια των Βενετών κυριάρχων», *Εγχειρίδιο Ιστορίας Ιονίων Νήσων*, επιμέλεια Θ. Γ. Παππάς, Κέρκυρα, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων-Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 2019, σσ. 457-472.

3. «Σπουδές και πτυχία στα χρόνια του πολέμου και της προσφυγιάς: οι Κρήτες φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Πάδοβας», Στ. Κακλαμάνης (επιμ.), *Ο Κρητικός Πόλεμος (1645-1669). Όψεις του πολέμου στον χώρο και τον χρόνο*, Ηράκλειο 2019 [Κρητικά Χρονικά 39 (2019)], 409-466.

1. Οι εικόνες του τέμπλου, στο: *Το Νέο Καθολικό της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος (1819-2019)*, Άγιον Όρος 2019, σσ. 71-90.
2. Οι τοιχογραφίες του καθολικού, *Το Νέο Καθολικό της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος (1819-2019)*, Άγιον Όρος 2019, σσ. 91-109, (σε συνεργασία με τον Ιερομόναχο Λουκά Ξενοφωντινό).
3. Βυζαντινή και Μοντέρνα τέχνη. Συγκλίσεις και αποκλίσεις, στο: Γ. Χρ. Τσιγάρας – Ε. Ναξίδου – Δ. Στρατηγόπουλος (επιμ.), *Ανδρί Κόσμος. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 647-683.

Άρθρα σε συλλογικούς τόμους

‘Two Foundation Myths of the Nemean Games’, 685 – 702 στο: Τσιγάρας, Γ., Ναξίδου, Ε., Στρατηγόπουλος, Δ. (επιμ.) *Ανδρί Κόσμος: Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο* (Εκδοτικός Οίκος Κ. & Μ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη, 2019)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΡΙΖΑΝΗΣ

1. Γ. Χρ. Χαριζάνης, Η Χρυσούπολις και ο Κρούσοβος στις εκβολές του ποταμού Στρυμόνα μέσα από τα αγιορειτικά έγγραφα, *Βυζαντικά* 35 (2018-2019) 87-103 [Αφιέρωμα στη μνήμη του Καθηγητή Σπύρου Βρυώνη]. (Academia.edu, 49 Views).
2. Γ. Χρ. Χαριζάνης, Ροδόπη: οροσειρά επαναστάσεων και κεντρόφυγων τάσεων στο Ύστερο Βυζάντιο, *Βυζαντινός Δόμος* 27 (2019) 35-49. (Academia. edu, 83 Views).
3. Γ. Χρ. Χαριζάνης, Από την επισκοπή Βυζαντίου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, στο: *Ανδρί Κόσμος. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Κ. Χατζόπουλο*, επιμ. Γ. Χρ. Τσιγάρας, Ε. Ναξίδου, Δ. Στρατηγόπουλος, Θεσσαλονίκη 2019, σ.735-744. (Academia.edu, 109 Views).

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΥΣΗΣ

Νικόλαος Γ. Χρύσης (Nikolaos G. Chrissis)
Επίκουρος Καθηγητής Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας
Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Δημοσιεύσεις:

Συλλογικός τόμος:

- (Επιμ. μαζί με την Α. Κόλια-Δερμιτζάκη και την Α. Παπαγεωργίου), *Byzantium and the West: Perception and Reality (11th-15th c.)* (London: Routledge, 2019).

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους:

- “Ideological and political contestations in post-1204 Byzantium: The orations of Niketas Choniates and the imperial court of Nicaea”, στο: S. Tougher (επιμ.), *The Emperor in the Byzantine World: Papers from the Forty-Eighth Spring Symposium of Byzantine Studies* (London: Routledge, 2019), σελ. 248-263.
- “Worlds apart? Reconsidering late Byzantine identity through the image of the West (13th-14th c.)”, στο: N. Chrissis, A. Kolia-Dermizaki, & A. Papageorgiou (επιμ.), *Byzantium and the West: Perception and Reality* (London: Routledge, 2019), σελ. 257-274.

Βιβλιοκρισίες:

- βιβλιοκρισία του: Anne van Arsdall & Helen Moody (μτφρ.), *The Old French Chronicle of the Morea: An Account of Frankish Greece after the Fourth Crusade* (Farnham: Ashgate, 2015), στο: *The Journal of Religious History, Literature and Culture* 5.1 (2019), σελ. 100-103.
- βιβλιοκρισία του: Rebecca Rist, *Popes and Jews, 1095-1291* (Oxford: Oxford University Press, 2016), στο: *The English Historical Review* 134 (2019), σελ. 679-681.

Ετεροαναφορές (συνολικά, ως και το 2019):